

Формування лексичних навичок

Підготувала викладач іноземної
філології, спеціаліст І категорії Є.
С.Рогова

План

- Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.
- Мета і зміст формування лексичної компетенції.
- Процес засвоєння лексичного матеріалу. Способи семантизації нової лексики.
- Система вправ для навчання лексики.

Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.

- **лексичні навички** - найважливіший і невід'ємний компонент змісту навчання іноземної мови, а їх формування саме і є **метою навчання лексичного матеріалу**.

Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.

- **відбір лексичного мінімуму** має відповідати цілям і змісту навчання іноземних мов у певному типі навчального закладу

Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.

шкільний лексичний мінімум

- **Активний лексичний мінімум** — це той лексичний матеріал, яким учні повинні користуватися для вираження своїх думок в усній та письмовій формі, а також розуміти думки інших людей при аудіюванні та читанні.
- **Пасивний лексичний мінімум** — це та лексика, яку учні мають лише розуміти при сприйманні чужих думок в усній формі (при аудіюванні) та письмовій формі (при читанні).

Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.

- Відбір лексичних мінімумів проводиться укладачами програм та авторами підручників, які й визначають кількість лексичних одиниць та їх віднесення до активного або пасивного мінімуму.

Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.

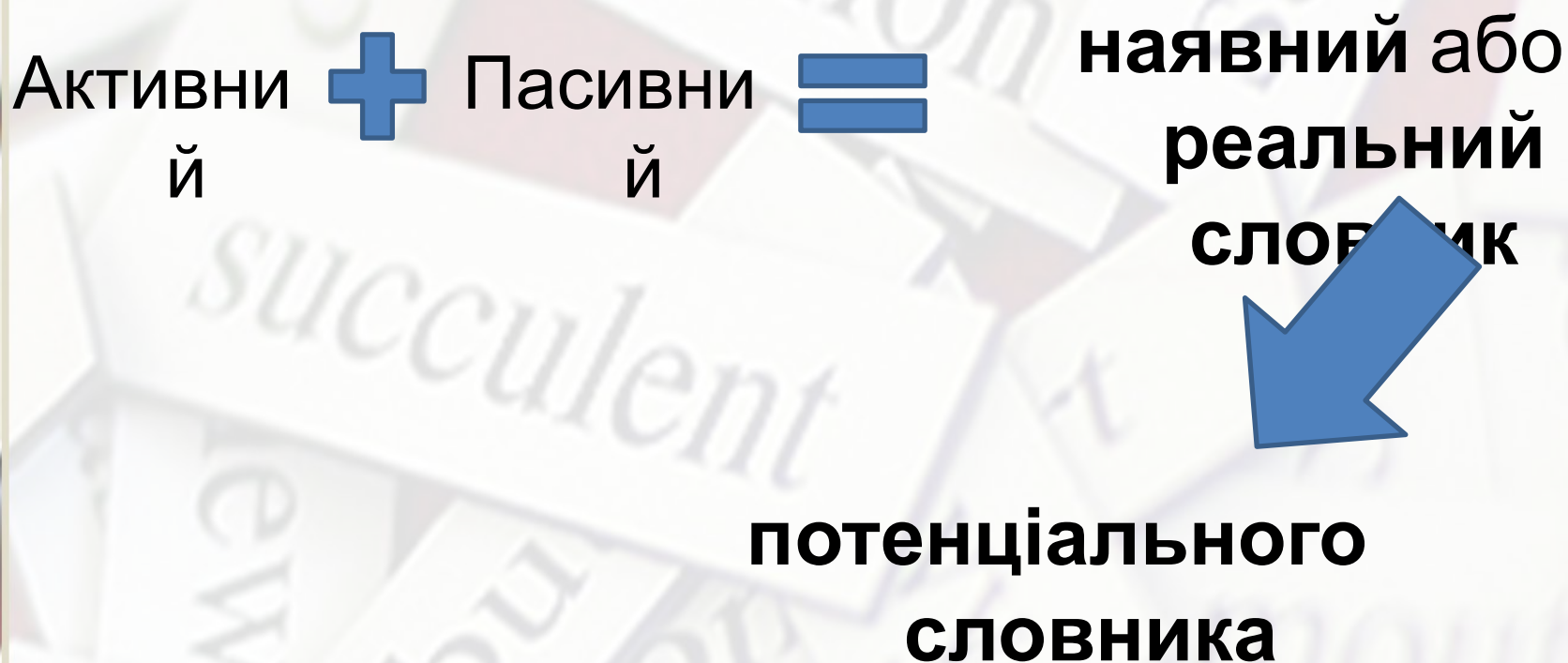
- Одиницею навчання лексичного матеріалу є **лексична одиниця (ЛО)** - слово, стає словосполучення, так зване "готове" речення (тобто таким, що не змінюється у мовленні).
- Англ.: beautiful, by no means, the root of the trouble, How do you do?

**Поняття активного і пасивного
лексичного мінімумів. Потенціальний
словниковий запас.**

критерії відбору

- сполучуваність
- семантична цінність
- стилістична необмеженість

Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.



Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.

- **потенціальний словник** складають ті незнайомі слова, про значення яких читач/слухач може здогадатися, зустрівшись з ними при читанні/аудіюванні.
- До потенціального словника відносяться:
 - 1) інтернаціональні слова, подібні за звучанням і/або написанням та за значенням до слів рідної мови;
 - 2) похідні та складні слова, що складаються з відомих учням компонентів;
 - 3) конвертовані слова;
 - 4) нові значення відомих багатозначних слів;
 - 5) слова, про значення яких учні можуть здогадатися за контекстом.

Поняття активного і пасивного лексичного мінімумів. Потенціальний словниковий запас.

- *Яка мета навчання лексики?*
- *Яка лексика входить до активного та пасивного словника?*
- *Які лексичні одиниці входять до потенційного словника?*

Мета і зміст формування лексичної компетенції.

- С.Ф.Шатілова, "лексичні ... мовленнєві навички — це навички інтуїтивно-правильного утворення, вживання і розуміння іншомовної лексики на основі мовленнєвих лексичних зв'язків між слухо-мовленнєвомоторною і графічною формами слова і його значенням, а також зв'язків між словами іноземної мови".

Мета і зміст формування лексичної компетенції.

основна мета навчання лексичного матеріалу

формування лексичних навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності: репродуктивними лексичними навичками говоріння та письма, та рецептивними, тобто лексичними навичками аудіювання та читання.

Мета і зміст формування лексичної компетенції.

Зміст навчання відповідає на запитання «Чого навчати?» і включає оволодіння учнями лексичною компетенцією



- лексичний матеріал (активний і пасивний мінімуми, потенціальний словник),
- лексичні (рецептивні і репродуктивні) навички,
- навички обґрунтованої здогадки про значення ЛО потенціального словника,
- навички користування різними словниками

Мета і зміст формування лексичної компетенції.

- Що входить до змісту лексичної компетенції?***
- Яка мета формування лексичної компетенції?***

Процес засвоєння лексичного матеріалу. Способи семантизації нової лексики.

Етапи засвоєння лексичного матеріалу

- 1) етап ознайомлення учнів з новими ЛО — семантизація ЛО;
- 2) етап автоматизації дій учнів з новими ЛО:
 - а) автоматизацію на рівні словоформи, вільного словосполучення та фрази/речення,
 - б) автоматизацію на понадфразовому рівні — діалогічної або монологічної єдності.
- 3) удосконалення дій учнів з ЛО і як результат — ситуативне вживання засвоєних ЛО

Процес засвоєння лексичного матеріалу. Способи семантизації

нової лексики.

Ознайомлення з новими лексичними одиницями

Семантизація

Перекладні способи:

- *однослівний переклад* англ.: bird - птах, salt - сіль;
- *багатослівний переклад* англ.: go - йти, їхати, летіти, пливти;
- *пофразовий переклад* цей спосіб застосовується в інтенсивних методах ;
- *тлумачення значення і/або пояснення* ЛО рідною мовою англ.: big - великий - означає величину, розмір; go –рухатися будь-яким способом від даної точки;
- *дефініція/визначення* англ.: watch -годинник, що носять на руці або в кишені;

Процес засвоєння лексичного матеріалу. Способи семантизації

Ознайомлення ~~з новими~~ **лексичними** одиницями

Семантизація

Безперекладні:

- *наочна семантизація;*
- *мовна семантизація:* а) за допомогою контексту, ілюстративного речення/речень
англ.: The basket weighs 5 pounds; б) зіставлення однієї ЛО з іншими відомими словами іноземної мови англ.: cold -warm, quick- slow;
- *Дефініція* англ.: a teenager - a person from 13 to 19 years of age;
- **тлумачення значення ЛО іноземною мовою**
англ.: sir- a respectful term of address to a man.

Процес засвоєння лексичного матеріалу. Способи семантизації нової лексики.

- *Які етапи засвоєння іношомовної лексики?*
- *Які способи семантизації нової лексики доцільно використовувати під час навчання іноземної мови учнів початкових класів?*

Система вправ для навчання лексики.

етап ознайомлення з лексичним матеріалом

види роботи:

- Введення вчителем нових ЛО (в реченні, ситуації, розповіді тощо).
- Перевірка розуміння нових ЛО (відповіді на запитання вчителя).
- Фонетичне опрацювання нових ЛО (вправи в імітації)
- Демонстрація графічної і граматичної форми нових ЛО (транскрипція, особливості вживання у множині).

Система вправ для навчання лексики.

етап автоматизації дій учнів з новими ЛО на рівні
фрази

види роботи(рецептивно-репродуктивних
умовно-мовленнєвівправи):

- в імітації зразка мовлення;
- у підстановці до зразка мовлення;
- у трансформації зразка мовлення;
- у завершенні зразка мовлення;
- у розширенні зразка мовлення;
- відповіді на запитання;
- самостійне вживання нових ЛО.

Система вправ для навчання лексики.

етап автоматизації дій учнів з новими ЛО на
понад фразовому рівні

види роботи(рецептивно-репродуктивні умовно-
мовленнєві вправи):

- в об'єднанні зразків мовлення у мікромонологі;
- в об'єднанні зразків мовлення у мікродіалозі.

Система вправ для навчання лексики.

У процесі засвоєння ЛО застосовуються також і ***некомунікативні вправи:***

а) на засвоєння форми і значення ЛО:

- повторення слів, словосполучень і мовленнєвих кліше за вчителем/диктором з виділенням наголосу, важкого звука, звукосполучення;
- згадування і називання слів з певною орфограмою, афіксом тощо;
- групування слів за різними формальними ознаками: словотворчими компонентами, частинами мови тощо;
- розташування слів в алфавітному порядку;

Система вправ для навчання лексики.

У процесі засвоєння ЛО застосовуються також і

некомунікативні вправи:

а) на засвоєння форми і значення ЛО:

- згадування і називання усіх видових понять при називанні певного родового поняття (наприклад, меблі — стіл, стілець, шафа тощо);
- вибір з ряду слів того слова, що відповідає (не відповідає) даній темі;
- заповнення пропусків у реченнях відповідними словами;
- називання слова за його дефініцією або зображенням;
- вибір синоніма (антоніма), еквівалента рідною мовою до даного слова/

словосполучення з кількох даних:

Система вправ для навчання лексики.

У процесі засвоєння ЛО застосовуються також і

некомунікативні вправи:

б) на засвоєння сполучуваності слів:

- складання словосполучень з окремих слів;
- розширення речення за рахунок означень до виділених іменників, додатків до дієслів-присудків тощо;
- називання іменників, які можуть вживатися з даним дієсловом, прикметників - з даним іменником тощо;
- вилучення слова (з ряду слів), яке не поєднується з ключовим словом;
- знаходження еквівалентів у рідній мові до даних сталих словосполучень іноземної мови.